

2025-10-16
S2025/01757 (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag till Socialstyrelsen att lämna förslag på ytterligare åtgärder för att korta värdköerna

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att lämna förslag på ytterligare vårdområden eller åtgärder som ska ingå i regeringens satsning för att korta värdköerna genom att öka produktionen inom utvalda områden under 2026.

Uppdraget omfattar:

- att förbereda för att under 2026 fortsätta att fördela medel för de vårdområden som omfattas av tidigare satsningar (höftledsprotés, framfall och grå starr),
- att analysera och lämna förslag på ytterligare två till tre vårdområden eller åtgärder inom den specialiserade hälso- och sjukvården som ska inkluderas i satsningen, och
- att förbereda system och rutiner för fortsatt uppföljning av prestationsbaserade medel inom ramen för den fortsatta satsningen.

Socialstyrelsen ska analysera, bedöma och föreslå ytterligare två, men högst tre, vårdområden eller åtgärder inom den specialiserade hälso- och sjukvården som kan inkluderas i satsningen. Socialstyrelsens förslag ska bygga på en samlad bedömning av ändamålsenligheten i att inkludera dessa vårdområden eller åtgärder. Det ska också vara möjligt att följa upp och betala ut prestationsbaserade medel utefter ökningen i vårdproduktion inom de föreslagna vårdområdena eller åtgärderna.

I analysen ska till exempel rådande väntetidsläge, möjlighet till kökortning genom ökad produktion och möjlighet till kökortning genom åtgärd i privat upphandlad vård tas i beaktande. Risken för undanträngning ska beaktas och

beskrivas i analysen samt möjligheten att frigöra vårdplatser inom slutenvården då åtgärder kan genomföras i dagvård samt av privata vårdgivare. I detta ingår också att beakta möjligheten att bättre utnyttja befintlig vårdkapacitet på nationell nivå, exempelvis genom nationell vårdförmedling.

Socialstyrelsen ska förbereda för uppföljning av prestationsbaserade medel, till exempel genom att utveckla rutiner och system för att sammanställa och analysera regionernas uppfyllnadsgrad av prestationskrav. Av uppföljningen ska framgå förändringar i vårdproduktion, exempelvis antalet genomförda operationer och väntetider, samt i vilken utsträckning som kapacitet från privata vårdgivare utnyttjats. Uppföljningen ska användas dels för att utvärdera effekterna av satsningen, dels för månadsvis återkoppling till regionerna hur deras arbete med satsningen fortskrider och hur respektive regions prestationer förhåller sig till övriga regioners prestationer.

Uppdraget ska samordnas med övriga initiativ som pågår på området, däribland arbetet med nationell vårdförmedling och uppdraget till Socialstyrelsen att bidra till att stärka samt följa upp tillgängligheten och vårdkapaciteten på regional och nationell nivå (S2025/01233). I arbetet med uppdraget ska Socialstyrelsen föra dialog med relevanta aktörer.

Socialstyrelsen ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Socialstyrelsen ska senast den 12 december 2025 lämna en delredovisning till Regeringskansliet (Socialdepartementet) av den del av uppdraget som handlar om att analysera och lämna förslag på ytterligare vårdområden eller åtgärder.

Socialstyrelsen ska senast den 31 mars 2026 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Regeringen fortsätter det intensiva arbetet med att korta värdköerna och öka vårdkapaciteten.

I budgetpropositionen för 2026 föreslår regeringen en fortsatt satsning för att korta köerna inom vissa områden och ge ekonomiska incitament till de

regioner som ökar vårdproduktionen. För ändamålet föreslår regeringen att 750 miljoner kronor avsätts 2026. Under 2027 och 2028 beräknas 750 respektive 500 miljoner kronor avsättas för samma ändamål. Satsningen ska utökas med fler områden än vad som omfattas i dagsläget.

För att säkerställa en effektiv implementering av en eventuell fortsatt satsning under 2026 behöver Socialstyrelsen förbereda både befintliga och nya vårdområden samt utveckla lämpliga system för fördelning och uppföljning.

På regeringens vägnar

Elisabet Lann

Oskar Johansson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, OFA K
socialutskottet
Sveriges Kommuner och Regioner
Regionerna